

„Brus“ izhaja 5. in 20. dan vsacega meseca. — Cena za vse leto 4 glđ., za pol leta 2 glđ., za četrt leta 1 glđ.
Posamične številke po 20 kr. — Inserati računijo se po 4 kr. petit-vrsta.

Pod oknom.

V času nočnega pokoja,
Prišel sem pod okno nje,
Ki tolažba, nada moja,
Zora mojega je dne.

Oznanuj zvestobo,
Pokoje pesem šepetaj;
Z mojo v snu podobo
Dekle lepo se smehlaj!

Angelje sem v srca sredi,
Cvetje nosil in nebó;
A vse prošlo v žitja bedi,
Zvesta ti si mi samó.

V dnij oblak otožnih
Rož mi trosiš v naročaj,
Angelje v očéh pobožnih,
V duši tvoji gledam raj.

Duh mi v čarnem plôve svetu
Govor zlatih zvezd umé;
Vè kaj cvet šepetaje cvetu,
Vè kaj ptice gostolé.
Sil teh mračna véda,
Tajna tvojih je očés;
Sméhom v njih se gleda,
Amor jasni bog nebés.

Koprneče moje strune
Pesem v dnu srcá budí.
Ki ob zori, v svitu lune,
Prsa s srečo mi polní.

Angelj naj te boža,
Obraz v snu ti drag kažoč;
Spavaj srca roža,
Tebi dekle lahka noč!

Novica.

Boštjan Postrv.

(Črtica o nepoznatem slov. pesniku.)

Motto:

Schnurre, schnurre meine Spindel,
Schnurre ohne Rast und Ruh.

Slovenci imamo nesrečo sè svojimi pesniki. Naši duševni velikani zamrli so nam v najlepši dobi, ko smo največ pričakovali od njih. Že v tem obziru dela naš pesnik častno izjemo. On še ni umrl, in ako Bog da, živel bo še veliko let na veselje svojim prijateljem, katerih ima na obilo ter še na dalje skupaj spravlja „zloge“. — V nekaki zadregi smo danes, ko nam je predstavljati slovenskemu občinstvu doslej še kolikor toliko

nepoznatega pesnika Boštjan-a Postrv. Že njegov životopis nam dela sitnosti, kajti zvedeli smo le toliko, da se je porodil nekje na Slovenskem, in to naj za danes zadostuje našim čitateljem. Prihodnji njegov bijograf bode gotovo ta nedostatek v tej mojej črtici popravil; vsaj upamo, da se ne bodo slovenska mesta zavoljo njega prepirala, kakor so se svoje dni grška za Homerja. Sicer je pa bijografija postranska stvar; pravo življenje pesnikovo so njegove poezije — tako trdijo vsi pametni ljudje.

Pojezije Boštjana Postrve so nam pa tudi kolikor toliko nepoznate. Temu je kriv kolikor toliko zopet naš pesnik sam, ki, v poštrev jemajoč lepi izrek „nonum prematur in annum“, toliko časa ali po pravici ali ne, tega ne vemo, pridržuje slovenskemu svetu svoje duševne izrodke pardon, umotvore sem hotel reči.

Včasih se mu pa vendar odpre srce in to pri dobri kapljici vina — in tedaj je naš pesnik jako dobrotljiv. Svojo listnico potegne iz žepa in evo ti njegove pesmi. Tudi mi smo imeli srečo sniti se z njimi v tako ugodnem trenutku. Ker smo hvaležni, napisali smo te vrstice našemu pesniku v trajen spomin. Kakor sem že rekel in kakor so pred menoj že drugi možje trdili, so pravo pesnikovo življenje pojezije njegove. Stvar čitate-ljeva bo tedaj, iz teh odlomkov sklepati na življenje pesnikovo.

Navadni ljudje pozdravljajo se, kadar se snidejo na ta ali oni način. Pri duševnih velikanih, kateri neso navadni ljudje, in zato jih imamo tako malo, vrši se to nekoliko drugače, vsaj vemo, da imajo ti ljudje včasih čudne muhe. Tako se je tudi naš pesnik (ali je bilo v letih nerodnih ali ne, tega nismo poizvedeli) sešel z slovenskim pesnikom, kateri nam bo vedno v dobrem spominu ostal.

Tedaj se je oglasila v Boštjan-u Postrvi pevska žila in zakrožil jo je:

Nisem pevec, ne Pegazov sin,
Vender poskušam z domačih dolin
Tebe častiti, zlahtni gospod,
In Tvoje zloge hvaliti povsod:

Iz te kratke pesmice posnamemo pred vsem, da je bil dotičnik, kateremu so veljale, zlahten gospod, kar pa naš pesnik ni. V drugo pa ne vemo, je li bil dotičnik zadovoljen s tem, da ga indirektno imenuje Pegazovega sina, kajti bil je le sin poštenega pesnikovega očeta in ne Pegazov. Boštjan Postrva kaže že v tej svoji pesmi, da je popolnoma izviren, kajti, kolikor nam je znano, doslej še nikdar ni govoril o Pegazovih otrocih, kakor naš pesnik, in to je po našem mnenju jako kočljiv predmet za marsikoga, kadar se govori o otrocih.

Ali vzemimo nastopne njegove vrstice:

Kadar zima not' prikima, (aha)
Led na oknih se nar'di,
Žena moja, lepo poja
V gorki sob' pri men' sedi.

Ta pesem je jako važna za nas, kajti iz nje sodo-dimo, da je naš pesnik oženjen. Njegova žena lepo poje, to je tudi nekaj, le to se nam ne dopade, da njegova žena le tedaj poje in le tedaj pri njem sedi, kadar zima prikima in kadar se led naredi na oknih. Iz tega pa sledi, ako količkaj logično mislimo, da ne upliva samo mesec na nekoje ljudi, temveč tudi zima in pa led, kakor v tem zlučaji na pesnikovo ženo. Iz te pesmi pa sklepamo nadalje, da pesnikova žena le pozimi pri njem sedi, zakaj tudi drugače ne tako, n. pr., če ima naš pesnik liter bržanke pred seboj, o tem naš pesnik trdovratno molči, in zato ima gotovo tudi tehtne razloge.

Nasprotno pa jemljemo z veseljem na znanje, da se našemu pesniku ne godi preslabo, ker si more po zimi privoščiti zakurjeno peč. Zakurjena peč njegova bode izvestno ugajala tudi Pegazu, kateremu ne bodo vsled njegovi skrbi zamrznile peruti. Našega pesnika pa opozorimo na to, da naj ne kuri prehudo svoje peči, kajti kaj bi bilo, ko bi se Pegazu, kimajočemu za pečjo, osmo-dile njegove peruti.

Govorili bi radi tudi še o drugih umotvorih našega pesnika; ali tega ne moremo, ker je naš pesnik tako pohleven in nam ne pusti ugledati v druge njegove umotvore. Z naslovi nekaterih njegovih umotvorov moremo pa vender le postreči. Med njegovimi pesniškimi proizvodi nabajajo se še tudi sledeči: Zapeljana deklica. Zadovoljni in drsanje na ledu, in to nam priča, da si jemlje naš pesnik snovi iz življenja.

Naš pesnik je sosebno velik mojster v heksametrih. Z nekakim opravičenim ponosom trdi, da se dalje noben slovenski pesnik ni upal popevati v heksametrih, kakor on. Zato bi se pa ti prijatelj gotovo ustrašil, da vidiš njegove oguljene prste, na katere šteje noč in dan rime.

O priliki razlagal mi je tudi, kako je z rimo. Ako je prvi zlog dolg in drugi kratek, je to trohej, in sicer zategadelj, ker se imenuje (tróheus), ako pa je prvi zlog kratek in drugi dolg, je ta rima jambiška, zato ker se pravi jambüs.

Neka posebnost našega pesnika je, da popeva tudi v latinskem jeziku. Ko ga je nekoč Pegaz na svojih lahkih krilih nesel zunaj mesta, uganil je sledeče:

„Bis dat, qu' cito dat, pauperi homini donum.“

Kaj tacega ali jednacega še nismo slišali.

Pa naj bo dovolj za danes. Naš namen je bil le, opozoriti slovenski svet na to našo prepohlevno pesniško vrlino, v kateri je prišlo doslej pa le vsled njegove krivde premalo med svet.

Našemu pesniku zakličemo le tako naprej. Naj še nadalje dela „zloge“, in če ga včasih preveč bole njegovi, od taktovanja že oguljeni prsti, potem naj se tolaži s tem, da ni usoda pesnikova preveč zavidljiva. Še le v poznih letih, ko bode slovenski svet do dobrega spoznal in proučil njegove umotvore, ga bode tudi dostojno slavil. In slava je vredna več, kakor vse posvetno blago, in ta ga bode odškodovala za vse. Zato pa ga naj dramijo in vzbujajo k nadaljnemu delu besede:

Von des Lebens Gütern allen
Ist der Ruhm das höchste doch,
Wann der Leib in Staub zerfallen,
Lebt der grosse Name noch.

Zato le vrlo naprej!

Otročja prebrisanost.

Gospa: Reci stricu, da se mu prav lepo zahvaljujem za vezilo. Ali ti je še kaj družega naročil.

Mali Tinče: „Da, naročil mi je, da naj nikar sam ne poprosim pri teti potice, ampak naj počakam, da mi jo sami ponudijo.“ —n—

Pri izpitu.

Profesor: Gospod kandidāt, povejte mi sedaj, katero sočivje ima največ beljakovca v sebi?

Kandidat: Salata s trdo kuhanimi jajci.

Ujela se je.

Gospa (služkinji): Lenčika, ali imate ljubčeka?

Služkinja: Ne!

Gospa: Kako mu je ime?

Služkinja: Janez.

Izidorja Muzloviča premišljevanja.

Z groznično hitrostjo, kakor zoli, šviga katoliško-politično društvo okolu. Danes je na Bledu, jutri v Škofjiloki, zopet drugo nedeljo v Žužemberku. Gospodom se mudi, „mrlički jezdijo jadrno.“ Vmes pohodijo deželnega glavarja, Otona Deteljo, ki jim služi kot „Paradeschimmel.“

Ker se pa že toli ponašajo s to novo deteljico in ker bi radi naglašali, kako so za narodnost iskreni, sledi naj tu karakteristika Otona Detelje in obitelji njegove. Vsacemu je potem na prosto voljo, napraviti si poljubno sodbo o deželnoglavarški detelji, o njega obitelji in o klerikalnem društvu sploh, kajti kakeršni posamični člani, takšno društvo v svoji celoti.

Iz Novegamesta se mi piše: Mi Novomeščani najbolj občutimo Detelove rodbine nemškutarstvo, ker imamo Detelovega najstarejšega sina pri tukajšnjem okrajnem glavarstvu. Se li ta gospodič naših narodnih veselici udeležuje ali ne, je li on član naših narodnih društev ali ne — kakor so bili njegovi predniki — to nam je irelevantno, pričakovati imeli bi pa od tega gospoda — sina narodnega(?) deželnega odbornika, sedaj narodnega(?) dež. glavarja — toliko takta, da se ne bode ogreval brezpotrebno za nasprotno nam društvo nemškutarsko (ker pravih Nemcev pri nas ni) „Casino“. Pred prihodom mladega gosp. Detele, ali kakor ga narod tukaj nazivlje „nemške detelje“, ni bilo že mnogo let diletantskih nemških predstav v tukajšnji „Casini“, a sinu novega slovenskega(!) deželnega glavarja zazdelo se je potrebno, da zopet k življenju prebudi tukajšnje nemčurstvo, katero je spalo spanje pravičnega in v dosego tega poprijel ni le inicijative za nemške predstave, ni le sam osebno sodeloval, temveč moledoval je — ker ni mogel toliko Germank zboljšati — celo v eminentno narodnih rodbinah za sodelovanje gospodičin. Famozen ta gospodič, ki le s kmetom za silo „kranjščino“ lomi, z olikancem se pa sramuje v naščini govoriti, je torej cvet nemčurstva, in da je tak? komu družemu imamo na rovaš pripisati, nego uzorno narodni(!?) vzgoji, njegovega uzorno narodnega(!?) očeta. V rodbinski vzgoji se človek najhitreje in najbolj spozna. Ker pa nemčursko rodbinsko vzgojo novega deželnega glavarja občutimo, ne moremo kot narodnjaki nikakršno zaupanje imeti vanj. (To nam je bil blagi pokojni dr. Poklukar pač drug mož — uzor narodnega rodbinskega vzgojitelja).

Sicer pa tudi iz drugih ozirov ž njim simpatizovati ne moremo kajti pred kratkim zatrjeval je nam par

dnij tukaj baveč se gospod iz Ljubljane, da se g. glavar le z nemčurji brati in videti ga je le v nemški kazini, kavarni in restavraciji. Ker je pa le-ta bila več mesecev zaprta, čakal je komaj, da se zopet odpre, kajti že prvi večer videlo ga je več slučajno mimo kazinskega vrta idočih na istem vrtu sedeti, na katerem je istodobno njegov politični nasprotnik dr. Schaffer sedel — pardon! pa kaj rečemo njegov nasprotnik, njegov najdebelejši prijatelj, vsaj hudobni svet trdi, da v deželnem odboru dosledno tako glasuje, kakor kolega dr. Schaffer.

In še dalje. — Brez ozira na to, da ni g. Detele nikoli šteti mej narodno reč podpirajočimi, pravil nam je omenjeni gospod, da se njegove soproge in hčere nikoli v družbi narodnih dam ne vidi, pač pa strogo le z ljubljanskimi „Schulverein“-ovkami bratita. Da se pri tacihi prilikah gotovo tudi kak slovenski groš „ad Germaniae maiorem gloriam“ izpod mezinca izmuza, ni nam treba posebej omeniti, nasprotno se je pa g. Detela tako osorno in robato zadril na starega nedolžnega slugo Matijaža, ki je pobiral prostovoljne prispevke za naše uboge Korošce tako potrebni, izvrstno uredovani list „Mir“, da so bili izrazi „narodni Schwindel“ najbolj prizanesljivi. Ubogi Korošci, ubogi, nedolžni Matijaž! In kako je s slovensko muzo? Nikoli se ne vidi člana Detelove rodbine v slovenskem gledališču, pač pa ta vele-narodna(!) rodbina nemške glumače najizdatneje podpira, kajti — ko je lansko leto neka nemška glumaška družba v Ljubljanski reduti z nemškimi predstavami pričela, počastil jo je g. Detela z rodbino že prvi večer (sic!) z navzočnostjo, (tedaj čakal je potem takem komaj na nemške predstave). To pravil je verodostojen g. P. večji družbi.

Istotako je z ljubljansko čitalnico in „Casino“. Mej tem, ko se njega in njegove rodbine pri čitalničnih — sploh pri narodnih veselicih — nikoli ne vidi, zahaja pač on in njegova rodbina v nemško „Casino“, ker se ondot bajé gladkeji parket nahaja in lahneje pleše — po baron Schwegel-ovih taktih, — kateremu se tudi ima — kar je javna tajnost — za glavarstvo zahvaliti. Toda dovolj! Ti uzroki so preveč tehtni in radi tega se popolnoma strinjamo z opazkami, v listih že objavljenimi. To bodi tudi primeren odgovor „Slovenčevemu.“ Čestitamo!

Jaz bi morebiti vsega tega ne bil spravljal na dan, a ko sem čital glavarja Detele odgovor na kat. polit. društva pozdrav, ko sem videl, da imamo v deželnem dvoru polnokrvnega klerikalnega partizana, zavrelo mi je v prsih in dejal sem: Zdaj pa brez pardona s fakti na dan. Slovenski svet, posebno po sosednih deželah izve najkacemuglavarju naša brezdomovinska klika kadi in našim poštenim Slovincem slepari o Detelovem narodnjaštvu, ki je gotovo slabeje, nego odkrito nemčurstvo. Mi moža ne sodimo kakšen je bil, ko je Loško čitalnico pred 25letimi snoval, to kar je sedaj, velja in sedaj je pristen nemčur. S to svojo čestitko nasprotna nam gospoda, utisnili ste si pečat pravega — pravcatega brezdomovinstva. Za Boga, kam jadrate?

Naposled še jedno opomnjo. Javna tajnost je, da je s svojim kandidatom Detelo zmagal baron Schwegel. Le pesek v oči se hoče torej metati, ako se v svet trobenta, da so pri imenovanju bila odločilna katoliškega političnega društva načela.

In s tem je o Deteli in o klerikalni kliki povedanega za danes dovolj.

Moderni Apostata.

XII.

Viteško rojstvo njegovo ni imelo toliko moči, (tako silna je bila njegova neumnost), da bi ga dvignilo malo višje na lestvi državnih uradnikov. Človek poln je bil fraz, rad zabavljal na duhovne in pripadal, kakor je sam trdil, vključ konservativnemu ministerstvu, kliki menško liberalnih uradnikov. In tega še na Dunaji niso opazili, drugače, to trdil je samo Poreden, bi že bil ob ne ravno mastni adjutum, ker službe vnuk visokorodnih vitezov še imel ni. Porednu so ugajali sicer nemški romani, ali nemčur vender ni bil več in bral je tudi slovenske liste, zadnji čas prelevil se je popolnoma.

Dasi presega okvir naše povesti, povem Vam, da njegov prihod v hišo Poredenovo ni bil brez dobrih posledic. Čez dve leti postal je adjunkt in mesec potem obhajala se je precej slovesna poroka, h katerej je največ pripomogla velikodušnost Poredna in žene njegove premoženje. Tako pozabil se je lepi kapelan. Nič drugače pa se kmalu potem ni zgodilo našemu Porednu. To je bilo tako. Vaški fant snubil je debelo Lojzo, ker so tudi njemu zmešali glavo bujni čari Venere trške. Porednu se je to silno zakadilo, a jako vzradoščen in uzadovoljen je bil, ko sta se mesec dni potem že prav hudo skregala, ker je hotela nositi ona hlače v hiši. Ko je okusil mož njen, da to divno telo ni brez vse moči in še bolj, ker ga je ona pestovala in objemala po prepiru prav kakor otroka, udal se je.

Reči moramo, da se je ravno tako zgodilo tudi pri Milki, samo da je tu brez prepira obvladala Milkina pretkanost topost soproga, katere mu ni mogel odvzeti nič viteški grb. Živela sta prav srečno, kakor so pričala njena pisma.

A da se vrnemo nazaj! . . .

Drugo jutro šla je gospa Poreden v župnijo in po-tožila duhovnemu gospodu, kar se jej je zdelo potrebno in sluhu njene pobožnosti neopasno. Prosila je gospoda, oba, da naj ne pokličejo moža k sebi, ker potem se še huje razjari nad njo. Upala je, da jej bode dobrotljivi Bog dal toliko moči in potrpljenja, da bo vse te muke pretrpela brez gnéva in srda. Pobožna ovca Gospodova, g. župnik zjokal se je nad toliko krščansko ljubeznijo starega jagnjeta, gospe Poreden, recte ovčice, tolažil jo je, dajal jej dobre svete, g. kapelan pa je molčal. Tudi on ni poklical k sebi Poredna. Ko je ženica potolažena odšla, sedela sta še dolgo vkupe, gospod župnik in gospod kapelan. Prebiral sta sveto pismo Slovencev, politični dnevnik „Slovenca“. Ravno tedaj se je z vso silo spravil na liberalce in za njim ležal je „Rimski katolik“. Navdušenega kapelana prišla se je kmalu modrost „Rimskega katolika“, naša apokalipsa, skrivno naše razodenje, namreč Slovencev, kakor je to knjigo krstil gospod kapelan. Ne tako, g. župnik! Bil je on duhovnik stare šole, kateri je bil rad sam vesel in drugim puščal veselje. Da se je rad pogovarjal s starimi pobožnimi ženicami, katere so pod plaščem pobožnosti skrivale svojo žlobudravost in obrekovalnost, kdo bi mu to zameril. Menil je v svoji blagodušnosti, da svet ni drugačen, kakor se kaže. Gospod kapelan ga je prepričaval brez uspeha, ali tedaj mu je na um prišla deviza „naš škof tako hoče“, in tedaj zazdelo se je staremu župniku, da tudi „Bog tako hoče.“ In taval je za njim čez drn in strn, nazaj ni mogel več. Gospod kapelan pa so si izdelali pridigo, učeno pridigo o liberalcih, mej katero pa je žalibože

spala polovica pobožne občine. In kdo so bili ti? Orodje hudičovo, v pogubo našemu narodu rojeno, ali žalibože, pristavili so, mnogo jih je že tu mej nami, v nas, pobožnih Slovincih. Razložili so pri tej pridigi povest o Julijanu Apostati in primerjali z njim naše liberalce. Kaj ne, izborna primera! Kakor je on zapustil pravega Boga in zaničeval svečenike njegove, tako tudi sedaj liberalci, kakor oni Apostata nekdanj grške bogove, tako sedaj molijo liberalci materijalizem in ko so metali enake izraze po cerkvi z redko navdušenostjo in brezobzirno, tedaj so jele kimati stare ženice, pametni možje, kmetje so pa zastonj iskali „eksplikacije“ razlage v svojih kmečkih a bistrournih možjanih. — „Poglejte“, rekli so in namigavali z roko v zraku, „v nas je dosti taci, i pri nas so brezverni, pravi Apostate in pred temi se bojte in tresite.“ Amen! —

Vaške ženice so se tedaj zopet vzbudile in globoko zamislile. Hotele so dobiti sled, kamor jih je vedla preteča roka g. kapelana in pokimavale z glavami, zamajali so se jim jeziki, jedna se je domislila tudi biriča Poredna, katerega so videle pred službo božjo pri debeli Lojzi, in zraven vso sodsko gospodo, katera nikdar ne prihaja v cerkev. Naše ženice niso si mogle kaj, da bi idoč iz cerkve ne zavpile groznega imena v krčmo „Apostata“. Da, to so mu vrgle v obraz, to strašno kľofuto. Začuden povprašal je došleca iz cerkve, kaj to pomeni, in ta mu je smeje razložil strahoviti pomen in pridigo g. kapelana, samo toliko, kolikor je mogel pobrati drobtin, ki so padale raz bogato mizo kapelanovega fanatizma, ne navdušenja. In tedaj so mu zopet preplazile spomin prikazni hudičeve. — Vse polno jih je bilo. —

Menite, da so se mu zamerile s tem vaške ženice. Ne, strašno ugajalo je pregrešnej dušici to eksotičsko ime, ponosno se je zval sam tako, sam si v grešnej ošabnosti, v peklenskem napuhu nadeval to ime, katero je brezdvomno g. kapelan namenil tudi njemu. Uboga, grešna duša! Tako umira v njej krščanska ljubezen in ne koristi jej družega, kakor pokop. Ošabnost, napuh, jeza, brezmejna strast, nečistost in kakor se še imenujejo ti grdi izrodki našega desetletja, so pogrebi in pevci, zagrebo jo brez „libere“ in „miserere“ in kdo nas bo porekel „R. I. P.“ Božji služabnik! Kako naj pride v tako družbo?! — Ostanite dobri, a ne taki, kakor naš Poreden, zaveso pred oči, kadar se nam bližajo v pregrešnem, mamljivem blesku prikazni, kakor jih je zrl davčni sluga, da ne postanete tudi Vi liberalci, kakor on, da se ne zgubite popolnem za véčno. Ne skušajte mu postati jednaki Apostate, kakor on! Na srce Vam polagam, da se ogibajte slik in bežite pred njimi, slikami gospode, kazoče same z devicami! Ne pričenjajte ljubezni z debelimi Lojzami, Pepcami — in drugimi na -ami, če Vam je Bog podelil ženice pobožne, akopram stare, ne razmetavajte po predalih skrivnostij svojih sprog, kakor slepa kura po grmu v pesku!“ Take besede brusila je grešna duša, birič Poreden. „In ti, „črni“, še „requiem“ Vam ne pojo, še requiem ne!“ Porodile so te govornice v ljudstvu slab sad, še drugi dobri ljudje so se pohujševali nad njimi, mladi fantje in skušeni možje. „Tako pač hudobija nikdar sama po svetu ne hodi, in nečistost je košata mati vseh pregreh.“ Križanič. Zg. sv. Kat. c.

Pobožne ženice so se pa prekrizavale nad njim in z gnusom zvale ga „apostato“, in prav gotovo vedo, da je na vekomaj pogubljen. Mi smo ravno tedaj obhajali v najpriljubljenejši krčmi gospoda Poredna slovesno njegov — prekrst in krstili ga „moderni Apostata.“ Ime mu je ostalo in s ponosom je čuval nad njim.

Epilog in svarilo.

Ne ravnajte se po njem! Učite se tem več iz te povesti, kako velike vrednosti je krščanska pobožnost, na kako čvrstem temelji stoji navdušenih kapelanov pravična jeza, kako pregrešen je ta svet in ljudje na njem in kako solučno čisti so oni, ki . . . pa saj veste kdo?

„Verba movent, exempla trahunt“ in potegnile so res ubozega birača v pogubo. A da ne mislite dejstev g. kapelana! Bog varuj! In s tem: „Requiem aeternam dona vobis Domine, lectores, samo tebi ne „moderni Apostata!“

Požrtovalnost.

— „Oh, Artur, torej že zopet odhajaš?“

— „Moram, draga moja! Dal bi par dni svojega življenja, da bi mogel ostati, a ni možno. Kajti, ako ne pridem na tarok, plačati mi je 50 krajc. globe.“

Ovadba.

Cvetice na vrtu je brala,
Povijala šopek dèhtèč,
In k rožam tako je dejala:
Na svetu najbolj ste mi všeč.

Letí mi letí, brzoleti
Med mejami ptič obsedi, —
Kar rekla ne more umeti,
Raz vejo dekle posvari:

Sinoči ko legal v gnezdo,
Objemal te mladec je zal, —
Ti sreče si zvala ga zvezdo
Kraljico on tebe je zval.

Novica.

Slavno uredništvo „Brus-a“

v Ljubljani.

Sklicevaje se na § 19. tisk. zak. prosim Vas, da sprejmete sledeči popravek v svoj list:

Ni res, da bi pri shodu „kat. pol. društva“ na Bledu dné 16. avgusta t. l. rabil besede: g. Pirce je hlapec c. kr. kmetijske družbe, ker sploh o g. Pirce-u z nobenim besede spregovoril nisem.

V Ljubljani 27. avgusta 1891.

Dr. V. Gregorič.

Dopisi.

Izpod Stola. — Gotovo bi bilo smešno, če bi naš velikan Stol ne čutil, kaj se godi pod njegovim vnožjem! Ogrnil si je bil glavo z debelimi neprodrtimi oblaki, ko se je šlo na Bledu pri „Petranu“ za načela — kakor trdi „Domoljub“. Pa zato se še ni hotel odtegniti človeške družbi in vsled tega je moral slišati mnogo neslanostij. Tako je slišal radovljiškega g. zakristana, ki je trdil tukajšnjemu pravniku, da je osebno razžaljen (g. zakristan namreč), ker je ta naročen na „Rodoljuba“. Ker ta gospod v svojej strasti temu listu ni mogel nič protiverskega (?) dokazati, zaključil je svoj argument (pa ne „ad oculos“!) z besedami: „To je prepovedan list, mi ga ne smemo čitati — — —“

Naš Stol je dalje čul, kako je ta g. zakristan ravno tistemu pravniku ponujal 50 nov., če ne sprejema več „Rodoljuba“. Milo pa se mu je storilo, ko je duhovni gospod učil našega pravnika, kako se mora narediti, če kdo kakega lista noče dalje prejemati. In vzdihnil je: Kmalu že ne bodo znali advokati, kako se piše oni „Retour“ — — —

To se je nekoliko pleglo, odkar smo volili volilne može. No, saj so naši duhovni voditelji imeli dosti truda, kazoč svojim ovčicam može, katere naj volijo. Naj omenim le jedni slučaj: V Begunjah je bil posebno posestnik Pužman navdušen za gospoda Pirca. Pa čez nekaj dni pravil je: „Tega (g. Pirca) ne smemo voliti, gospod župnik so mi rekli, da nima nič vere.“ — In kaj bomo s takimi možmi, ko se gré za „načela“ — — —?!

Tudi to je slišal naš Stol ter si mislil: Če se tako godi pod menoj, ne bom si več zakrival glave s tako temnimi oblaki; mirno bom zrl, kako župani, ki se puste tudi v političnih rečeh voditi od svojih dušnih voditeljev, na „kat. podlagi“ vodijo svoje občine, da jim tudi v lastni žep kaj pade oziroma pasti mora, da potem občani delajo prošnje, da bi bili rešeni takih voditeljev, še predno pretekó postavna leta. In taki ljudje so „verni“ Slovenci? — Pri zadnjih besedah je naš Stol milo pogledal na krasni Bled in njegovo občino.

Pokoren sluga.

Američanska poroka

Američani ne tratijo časa s formulami, praktični so, zato se v njih vse na kratko vrši.

Poroka na primer tako:

— „Ali jo hočeš?“

— „Hočem!“

— „Ali ga hočeš?“

— „Hočem!“

— „Poročena! — Račun: dva dolarja“

Telegrami „Brusu“.

Iz okolice ljubljanske. Pokojni deželni šolski nadzornik Pirker bil je nekoč rekel, da bi trebalo v Kočevje poslati polk dragoncev, da bi se tamošnji rod izboljšal. S temi breztačnimi besedami se je bil silno zameril in oponašale so se mu, dokler je bil živ. V nas dogodilo se je pa še kaj hujega. Naš dekan rekel je na javnem prostoru v prisotnosti več gospodov: „Zdaj sem Lurško mater božjo naročil. Se bodo vsaj ženske, ki so, zagledale vánjo, da dobimo boljši in lepši zarod. Saj ga sedaj ni poštenega lica.“

Čitatelj zmajeval bode z glavo, a vse je res, besede bile so celo malo hujše in če treba, povemo kraj, kjer, in osebe, v pričo katerih se je to govorilo.

Z Gorenjskega od nekod. Andrej G., meščan naš, ima hišo, ki meji na vrt Janeza V. (klobučarja), sedaj kapelana v S.-V., je Gusteljnov svak. Ko so bile letos državnoborske volitve je Gustelj G—u rekel: „Če bodeš volil Globočnika, bodeš pa streho svoje hiše smel na V—čev vrt podaljšati.“ Na to se je G. sam v S. k V—u peljal in poslednji mu je Gusteljnov ponudbo potrdil. Sedaj pa, ko se je G. te obljube hotel okoristiti, mu pa V. in Gustelj tega ne pustita, rekoč: „Ti si samo govoril, da bodeš streho podaljšal, da bodeš pa pod streho tudi zidal, o tem ni bilo govora. Streho smeš narediti, zidu pa ne.“

G. je sedaj silno ljut, ker po pravici misli: Saj je samo ob sebi umevno, da streha ne bode v zraku visela, saj mora vsaka streha imeti podporo. Kako bode stvar iztekla, se še ne ve, a G. je že sedaj preverjen, da klerikalnim obetom ni verjeti.

Kamnik: Naše nemčurske dame pošiljajo k nemškim predstavam v narodni čitalnici svoje kravje deklet. Ker te deklet niti besedice nemški ne umejo, pošiljajo jih izvestno zaradi tega, da je občinstvo odličnejše.

Kamnik: Kaj doživel sem na svetu? Škandal, škandal! Kako je že rekel pater Greuter?

Kamnik: Sijajno napredujemo. V narodni čitalnici imamo nemške predstave! In vse to zaradi trideset srebrnikov! Bože moj, kam smo prišli?

Iz Leseca. Mi smo v veliki stiski. Gospod župnik, sicer jako miroljuben mož, je grozil, da bodo volili drugega župana in drug odbor, zato ker njega niso izvolili volilnim možem. Bog pomози! Imate kak svet za našo stisko — — —?!

Novomesto: Fekete ima že predolgo „Schonzeit“. Ga že zopet koža srbi, torej zadnji čas, da se malo prebrusi. (Le nujte! Uredn.)

Novomesto: Malo je naše mesto, pa vendar ima v svojem ozidju taci ljudi, ki vestno, tudi sedaj v dobi kislih kumar neso brez zanimivosti. Naš Fekete, ki je pozimi prav po nepotrebnem svojo sablo poskušal na nekem fantu, storil je sedaj zopet nekaj, da se o njem malo govori. Udrihal je po veselici, ki jo je imelo naše gasilno društvo dne 15. t. m.

Gasilno društvo je za naše mesto pač silno važno. Pol mesta ali še več ima lesene strehe. Ako se v slučaju nesreče ogenj hitro ne uduši, ne preostalo bi niti časa, da bi ušli iz mesta. Zaradi tega treba naše gasilno društvo posebno negovati.

Dne 15. t. m. praznovalo je društvo svojo 15letnico in „Dolenjski Sokol“ mu je pomagal. Svečanost naznani se je okraj. glavarstvu. V programu bilo je tudi

vežbanje gasilnega društva z brizgalnico in stroji na glavnem trgu. — Ker ni bilo v programu, da idejo poprej vsi člani v cerkev, šli so g. Vrtačič, stotnik naše slavne garde, potem neki ud katoliškega rokodelskega društva k našemu okrajnemu glavarju ter mu rekli, da bi tako vežbanje gasilnega društva motilo svetost velicega praznika. O sancta simplicitas! Te gospode je seveda nekdo izza kulis poslal, mož, ki si domišlja, da vlada vso Kranjsko, to pa samo zaradi tega, ker je njegovo stanovanje višje, nego druga. Gosp. glavar je vežbanje res prepovedal in dva orožnika v polni opravi stražila sta mestni trg, da bi se ne vršilo vežbanje. Veselica gasilnega društva in „Dol. Sokola“ bila je pa vendar lepa. Neso bili prisotni ne gospodje duhovniki, ne gospodje okrajnega glavarstva, a občinstvo se je vendar izborno imelo.

Tolmin: Devetak in dr. Stanič sta se sedaj spoprijela. To bode boj, da bodo kar dlake okolu letele. Umazanega perila je na obeh straneh dovolj. Konec bode najbrže isti, kakor z znanima levoma, ki sta se tako dolgo grizla, trgala in mrcvarila, da naposled od obeh ni ostalo družega, nego — dva repa.

Ribnica: Torej je vender Detela v deželni dvorec „zlajzu“? Gott helfe weiter.

V kuhinji.

Mlada gospa (mesarju, ki jej je bil prinesel naročena jetra): Oh kako lepa jetra! Prinesite, prosim, še jedne, pa od istega teleta.

A. Si li čul, kako so se nekateri Trnovčani in Krakovčani postavljali: „Gospod župnik naj v cerkvi stanuje, farovž pa v štant!*)“

B. Čul, vse čul, žal, da bi tako ne! Pa saj se ve, od kod pes taco sem moli. To je spet „petršiljkovo“ maslo. Na zadnje bode svojim zaslepljenim ovcem še to v glavo utepel, da naj Kačarjev oče pri cerkvenih vratih kislo zelje prodajajo.

A. Naposled se bode pa vender sam skisal, ker stoji zapisano: „Gorje mu, po komur pohujšanje pride.“

*) „Kikeriki“ pa v kurnik.

Blažena nemščina.

Krojaški vajenec je oproščen, zato dobi nastopni

Zajgnuz.

ih šnaitermoister Peštediken, daz Maklavž rigtar-
žic, 17 johr old, paj mirr fain orbajden, praf zajn, flajzig
orpaiden, fil lernen gefest, traj gefest, fajne orpajt aug
kenen; Bešetikem, Maklavž rigdersič paj mir lernen zer
braf pigeln, medgen pestvat, ku pomousd; ik embvelen
jedem Šnajter mojster gut, vajl er niks šleht var, unt
prav sajn, dafir dac cajgnus geben gern im, ject frej jsd.

Mojskrin 1. abril 1886.

† Jur kopila durg štefan Žebre.

V gostilni W. v Lescah po razdelitvi premij za konje.

Lukec: Kako pa to, dragi Kljukec, da pri volitvi
volitvenih mož nisi volil svojega g. župnika na Breznici?

Kljukec: Je že tako, vsak po svojem.

Lukec: Boš pa kaznovan.

Kljukec: Kdo me pa bode, mar ti?

Lukec: V zakristijo ne boš smel več hoditi. — —

Prevelika natačnost.

V „Jahresbericht-u“ tukajšnje nemške mestne šole
čitamo, da ima ta silno imenična šola neko učilo, ka-
keršno se menda ne nahaja nikjer drugod. Radi tega
naj se nikar ne pozabi, isto dejati v razstavo učil, da
bode nčiteljem deželne konferencije lepa prilika, si to
nenavadno prikazen dobro ogledati. In to je — „eine
Violine sammt Bogen“!

Mož beseda.

Upnik: Že pred letom dnij ste mi obljubili, da
bodem jaz prvi, kateremu posojilo vrnete.

Dolžnik: Jaz sem besedo tudi držal — do da-
nes od mene še nihče ni dobil niti solda.

Čudno.

Marica: Včeraj dala si je moja mama zob zdreti
in je strašno upila.

Ljudovik: No tu je moja mama vse drugačna. Vsak
večer si zdere sama vse zobe, a čisto nič ne vpije.

— n —

Razmišljen.

Predsednik: Sedaj prečitam imena vabljenih prič.
Te, katere so navzočne, naj odgovore „da“, one, katerih
ni „ne“.

— n —

V Schwarzenau-u.

Caprivi: Torej v Dardanelskem uprašnji se je
turška vlada udala, sedaj pa še ta prememba minister-
stva, kaj praviš ti k temu?

Kalnoky: Jaz bi samo to rad zvedel, kaj poreče
sedaj — Kalan!

Znorel je.

Pobožen duhovnik je zbolel. Zdravnik mu zapiše
„punš“. Duhovnik opojnih pijač ni nikdar pil in svaril
tudi pred njimi svoje ovčice. „Ne, ne, ne morem, ne
maram, da bi kuharica Meta kaj tacega mislila o meni.“
— „Naredite si ga sami!“ — „A če zahtevam vrele vode,
Meta precej vé, kaj hočem.“ — „No, recite jej, da se
obrijete.“ To je bila pametna misel. Čez mesec dnij pri-
leti Meta na vso sapo k zdravniku, naj precej pride k
gospodu. „A kaj mu je vendar?“ — „Oh, g. doktor,“
dejala je jokaje Meta, „znoreli so, znoreli so, že celi
mesec se kar po dvakrat na dan brijejo. — n —

Misli patentiranega lenuha.

Prekleta, ko bi jaz le istega mogel dobiti enkrat
v pest, kateri je delo znašel.

Vse sem zapil in zabil. Sedaj mi ne preostaja
druzega kakor — bogata dedščina ali pa bogata
nevesta.

Pat. len.

Prosi se ne prezreti!

!!! V najem !!!

Podpisano predsedništvo daje na znanje,
da se prostori slavne čitalnice v Kamniku
s početkom bodoče sezone z **odrom vred**
dajó v **najem**. Oder je popolnoma v zdra-
vem, vsak še tako težek „koturn“ prena-
šajočem stanji in še le lansko leto z novci
naših vrlih narodnjakov polepšan in ob-
novljen. Le tisti (namreč oder) je posebno
primeren **nemškim** predstavam, kar se
bode faktično pokazalo o bodočih 12 dnevih
oziroma večerih. Te večere, katere bode s
svojo prečastito navzočnostjo počastilo go-
tovo preogromno gospode, katera se pri
slovenskih naših predstavah drži v —
rešpektapolni daljavi, dajala bode gleda-
liška družba slavnega direktorja Koch-a, ki
je dosedaj frenetično naiduševal Škofje-
loški narod za nemške igralce in igralke.
Pri teh nemških večerih v **dvorani slo-**
venske naše čitalnice navzemalo se bode
slavno občinstvo takozvanega **nemško-**
narodnega „Koch-eina“ in je priporočati
vsem narodno-nadušljivim in narodno-jetič-
nim ljudem, da se tih **pomenljivih**
večerov mnogobrojno udeležé.

Čitalnica z odrom je vsem tacim in
jdnacim nemškim družbam v najem za
2 glđ. za večer.

Več se izve v prodajalnici nemško-
narodnega „Koch-eina“.

V Kamniku, dne 2. septembra 1881.

Predsedništvo Čitalnice.

Prosi se ne prezreti!

